A°. 1827. N°. 5

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 3 Februarij.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 28 Januarij.

Het ontwerp van wet, voor de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der justitie, in de bijeenkomst van den 24sten aan de Tweede Kamer voorgedragen, behelst hoofdzakelijk de navolgende bepalingen:

De regterlijke magt wordt, onverminderd het gebied, aan den militairen regter toegekend, uitgeoefend door de kantons-geregten, de arrondissements-regtbanken, de provinciale geregtshoven en den Hoogen Raad.

Ingevalle het administratief gezag beweert, dat de regterlijke magt niet bevoegd is, om van eenig geschil kennis te nemen, zal de regter bij wien deze exceptie wordt voorgesteld, zich onthouden verder van de zaak kennis te nemen, en zal het openbaar ministerie dezelve aan den Hoogen Raad inzenden. De Hooge Raad zal als dan de zaak met vereenigde Kamers onderzoeken en deswegens een gemotiveerd advies den Koning aanbieden, als welke ten slotte over het geschil van bevoegdheid zal beslissen.

De ambtenaren bij het openbaar ministerie zijn verpligt de bevelen, hun van Konings wege op het beleid der justitie gegeven, natekomen.

De leden der regterlijke magt, met uitzondering van de regters, plaatsvervangers en assessoren der kantons geregten, zullen het beroep van advocaat, notaris, solliciteur niet mogen waarnemen, of eenig ambt mogen bekleeden, waaraan een vast tractement is verbonden. Zij zullen echter mogen zijn leden van gemeente-raden, van polder-besturen, en van andere inrigtingen, mits zij kunnen worden aangemerkt als geene bezoldigde bediening te bekleeden; in geval van twijfel, ter beslissing van den Koning. De leden van den Hoogen Raad zullen niet mogen zijn leden der Tweede Kamer, en de leden van de provinciale geregtshoven zullen niet mogen zijn leden der provinciale Staten.

Bloedverwanten of verzwagerden tot den vierden graad kunnen niet zijn regters, ambtenaren van het ministerie, of griffier in dezelfde regtbank, of hetzelfde hof.

Regters en griffiers die tot eenige correctionele straf zijn veroordeeld, of zich schuldig maken aan wangedrag, zedeloosheid, of verregaande achteloosheid, kunnen door den Hoogen Raad worden ontzet.

De leden van den Hoogen Raad, de hoven en regtbanken moeten hunne vaste woonplaats hebben in de stad, alwaar die ligchamen gevestigd zijn. De Koning bepaald den tijd der vakantien, welke zes weken zullen duren. Het costuum en de orde van den inwendigen dienst zal bij reglementaire verordeningen worden bepaald.

De pleidooijen zullen in 't openbaar worden gehouden, ten zij de regter, om gewigtige redenen, het tegendeel mogt bevelen. — De leden van den Raad, der hoven en regtbanken, zullen zich nimmer met partijen mogen inlaten in eenig bijzonder onderhoud, wegens geschillen, in welke zij regt moeten spreken, noch eenig schriftuur dienaangaande ontvangen. — Bij de hoofdelijke omvraag zal de president beginnen met den rapporteur, en vervolgens met den jongsten der leden, en zal hij zelf het laatst zijn gevoelen uitbrengen. — Bij den afteleggen eed, zal aan de leden der regterlijke magt ook de verpligting worden opgelegd van niet te mogen openbaren het geheim der raadpleging, of de gevoelens in de raadkamer uitgebragt.

— In elke provincie zal een geregtshof worden opgerigt, waarvan het ressort zal worden verdeeld in arrondissementen, in welke regtbanken zullen gevestigd zijn, welker regtsgebied weder verdeeld zal worden in kantons. (Naar het zich laat aanzien, wordt bij de onderhavige voordragt het aantal der regtbanken van eersten aanleg, en dat der vredegeregten verminderd, en worden derzelver respective ressorten veranderd.)

Voor elk kanton zal worden benoemd een kantons-regter; — ten minste vier en ten hoogste acht assessoren, benevens een griffier. De regter zal, zoo de wet daar geene uitzondering in maakt, zijne functien *alleen* uitoefenen. Hij zal in zijn regtsgebied moeten wonen en ten minste 25 jaren hebben bereikt. De assessoren moeten gekozen worden uit de bekwaamste en gegoedste ingezetenen; in handel en fabriekSteden zullen zij voor een gedeelte uit kooplieden en fabriekanten bestaan. Alle deze personen worden voor vijf jaren aangesteld, en zijn op nieuw benoembaar.

De kantonsgeregten zullen kennis nemen, zonder beroep, van zaken ten bedrage van *f* 50, en, met regt op een hooger beroep, ten bedrage van *f* 200; — van personele vorderingen, van vorderingen van renten, of pachten; of gedeelten van inschuld, ook dan, wanneer de hoofdsom meer dan *f* 200 bedraagt en de titel niet wordt betwist; — van vorderingen tot schadevergoeding, betaling van arbeidsloon, enz. Zij nemen, op den voorschreven voet kennis van injurien; vorderingen tot het ontruimen van gehuurde woningen; ontbinding van huur ter zake van wanbetaling; van verplaatsing van bakens, aanmatiging van gronden en ondernemingen van waterloopen.

In zoodanige kantons, in welke Z. M. zulks goed zal vinden, zal het kantons-geregt, zamengesteld uit den regter en vier assessoren, kennis nemen van handelszaken; zal hun regtsgebied in dezen gelijk staan met dat eener arrondissements-regtbank; — zal het tractement van den regter en van den griffier, ten koste van de gemeente, worden verhoogd, en zullen de assessoren een presentiegeld mogen vorderen van eene gulden voor ieder uur der zitting.

In geval vau overtredingen (*contraventien*) zal de regter worden bijgestaan door twee assessoren, in zaken, op welke geene hoogere straf is gesteld dan van 3 dagen en *f* 25 boete; — in zaken, op welke geene hoogere straf is gesteld dan zeven dagen gevangenis en eene geldboete van *f* 75, zal hij door drie assessoren worden bijgestaan; in dergelijke gevallen zal het openbaar ministerie worden waargenomen door den commissaris van policie, den burgemeester van de plaats of eenig lid van het gemeente-bestuur.

— De regters der arrondissements-regtbanken en griffiers zullen den ouderdom van 25 jaren moeten hebben bereikt en den graad van meester of licentiaat in het regt op eene van 's Rijks Hooge Scholen hebben bekomen. — Bij elke regtbank zullen ten hoogste vijf plaatsvervangers worden aangesteld. — Zij zullen in burgerlijke en handels-zaken vonnissen met een getal van vijf regters. — In handel- en fabrieksteden zullen aan de regtbanken en ook aan de hoven ten minste vier en ten hoogste acht regters worden toegevoegd, uit de aanzienlijkste kooplieden, of gewezene kooplieden, waarvan twee, bij verwisseling, met drie gewone regters, eene bijzondere Kamer zullen uitmaken voor handelszaken en faillissementen. — Deze toegevoegde regters zullen echter hunnen dienst zonder bezoldiging waarnemen.

De leden dezer regtbanken zullen voor vijf jaren worden benoemd, doch alsdan op nieuw kunnen worden aangesteld.

De regtbanken zullen kennis nemen van alle burgerlijke zaken, welke bij de wet niet verklaard zijn elders behandeld te moeten worden; en wel in het hoogste ressort: van jurisdictie-geschillen tusschen de kantons-geregten van hun ressort; van personelijke zaken, roerende goederen betreffende, tot de waarde van *f* 600; van zakelijke vorderingen, waarvan het hoofd-onderwerp niet meer bedraagt dan een inkomen van *f* 30; van aan hooger beroep onderworpene vonnissen van kantons-geregten.

Zij nemen kennis van *correctionele* zaken, en in het hoogste ressort van de zoodanige, op welke geene hoogere straf is gesteld dan eene gevangenis van twee jaren en eene geldboete van *f* 600; en het dubbeld van dien, in geval van herhaling. — Ter zake van belastingen zullen hunne vonnissen wanneer de waarde der boete en verbeurdverklaring, afzonderlijk of te zamen, de som van *f* 300 niet te boven gaat, aan geen hooger beroep onderworpen zijn. — In correctionele zaken zullen zes regters zitting hebben, en zal niemand worden veroordeeld, dan met vier stemmen der zes aanwezigen.

— De geregtshoven van Zuid-Braband, Luik, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Henegouwen en Holland zullen bestaan uit een president, 1 vice-president, 17 raadsheeren, een procureur generaal, twee of drie advokaten generaal, een griffier, 2 of 3 substituut-griffiers. — Die van Overijssel en van Groningen zullen op gelijke wijze zijn zamengesteld, doch alleen 15 raadsheeren tellen. Die van Noord-Braband, Limburg, Gelderland, Zeeland, Namen, Antwerpen, Utrecht, Vriesland en Luxemburg zullen bestaan uit een president, een vice president, 13 raadsheeren, een procureur generaal, een of twee advokaten-generaal, een griffier en een of twee substituut-griffiers; — die van Drenthe uit een president, negen raadsheeren, een procureur generaal, een advokaat-generaal, een griffier en een substituut griffier. — De leden en ministers dezer hoven worden voor hun leven benoemd. — De advokaten generaal en substituut-griffiers tot weder opzeggens toe. Z. M. benoemd de raadsheeren uit eene aanbevelingslijst van de provinciale Staten van zes kandidaten. De leden der hoven, van het openbaar ministerie bij dezelve, de griffiers en hunne substituten moeten zijn gegradueerd en den ouderdom van 30 jaren hebben bereikt; de substituut-griffiers moeten ten minste 25 jaren oud zijn.

In burgerlijke zaken vonnissen de hoven met vijf regters; — en wel, in eersten aanleg, over vorderingen tegen provinciale en gedeputeerde Staten, welke geene zakelijke regten behelzen, en, bij arrest, wanneer de hoofdsom geene *f* 600 bedraagt; over jurisdictie geschillen tusschen arrondissements regtbanken; — wijders, in het hoogste ressort, in burgerlijke en handelszaken, welke voor hooger beroep vatbaar zijn. — In sommige gevallen zullen burgerlijke en handelszaken naauwlijks aan de hoven kunnen worden onderworpen, welke, bij geschillen van de laatste soort, met vier raadsheeren en drie toegevoegde regters uit de kooplieden regt zullen spreken.

In Amsterdam zal gevestigd worden eene criminele regtbank, bestaande uit een president, negen regters, een procureur-crimineel, en twee of drie substituten; zullende het ambt van griffier worden waargenomen door den griffier van de arrondissements regtbank van Amsterdam, of een van derzelver substituten. — Het regtsgebied van die regtbank strekt zich uit over Noord Holland.

De hoven en genoemde regtbank zullen in het hoogste ressort kennis nemen van alle *criminele* zaken; van klagten tegen de leden der kantonnale geregten en tegen de leden van de regtbanken; — en van misdaden en wanbedrijven, door de leeraars van den godsdienst gepleegd; — zij zullen ten criminele regt spreken met 8 regters, welke niet zullen veroordeelen dan met 5 stemmen der aanwezigen. (Omtrent de voorloopige instructie van correctionele of criminele zaken vindt men in de onderhavige voordragt geene voorziening.)

— De Hooge Raad zal zijn zamengesteld uit een president, twee vice-presidenten, twintig raadsheeren, een procureur-generaal, 2 of 3 advokaten generaal, een griffier, twee of drie substituut griffiers. — De leden van dien raad worden voor hun leven benoemd door Z. M., uit eene lijst van zes kandidaten, door de Tweede Kamer der Staten-generaal op te maken. Zij zullen moeten zijn gegradueerd en den ouderdom van 35 jaren hebben bereikt.

De raad oordeelt ter eerster instantie over de regtsvorderingen, in welke de Koning of de leden van het koninklijk Huis als gedaagden worden aangesproken, of in welke de Staat, als gedaagde, wordt betrokken, uitgezonderd ter zake van belastingen; over jurisdictie geschillen van regtbanken, die niet onder hetzelfde hof ressorteren; van provinciale hoven, en van hoven en regtbanken met den militairen regter; — wegens geschillen ter zake van kaperijen; in hooger beroep, van vonnissen door de provinciale hoven en door de hoven in de kolonien gewezen; — in het hoogste ressort, in criminele zaken tegen de leden der Staten generaal, de ministers

de leden van den staatsraad, en de verdere hooge ambtenaren, — en ter zake van zee rooverij.

De Raad wordt verdeeld in twee Kamers; elk derzelve zal regt spreken met negen leden, in cassatie, ter zake van Strafzaken; met zeven leden, in cassatie, ter zake van burgerlijke geschillen. — De Hooge Raad zal in misdaden en wanbedrijven tegen hooge ambtenaren geen regt spreken dan met zestien leden en niet condemneren, dan met negen stemmen.

Geene partijen zullen tot cassatie worden toegelatsn, zoo de gewone wijze van procederen toereikend is, om de bezwaren uit den weg te rüimen. Eene der kamers van den raad zal mitsdien oordeelen over de middelen, welke het rekwest bevat, en, dezelve gegrond verklarende, zal de tweede Kamer de cassatie zelve in overweging nemen.

— De tegenwoordige ambtenaren, welke de voorgeschreven vereischten niet moeten bezitten, zullen niettemin door Z. M tot gelijksoortige bedieningen kunnen worden benoemd

GRONINGEN den 29 Januarij.

De Kapitein der Infanterie *van Imbijze van Batenburg*, van Zijner Majesteits linieschip *de Waterloo* komende, is in den nacht van den 25sten op den 26sten hier gepasseerd met depêches voor het Gouvernement.

Gezegde Kapitein had het linieschip den 24sten verlaten, aan boord zijnde gegaan van den Loods *Stachouwer*, op het oogenblik dat Kapitein *van Dalen* de ankers had doen ligten, om met zijn gemaakt noodtuig naar *Helgoland* te zeilen, van waar hij hoopte *Cuxhaven* te zullen kunnen bereiken. Het schip was digt, alles was aan boord wel, het roer in goeden staat en de bezaanmast behouden, zoodat men, doordien de gelegenheid gunstig was, zonder vrees voor nieuwe rampen, te *Helgoland* zoude kunnen komen.

Deze omkeer van zaken schijnt des te gelukkiger, naar mate het dus verre uit hoofde van den ijsgang onmogelijk is geweest, Delfzijl of de Zoltkamp ter hulp uit te zeilen.

De uit eerstgemelde haven gezeilde schepen van *Wolkammer* en *Drenth* zijn gelukkig behouden.

— Van den 26 tot en met den 29 Januarij zijn alhier overleden 17 oude en 6 jongen menschen.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 28 Januarij.

Uit Konstantinopel wordt van den 31 December het volgende geschreven: Men verwacht hier binnen kort den heer *van Ribeaupierre*. De heer *van Minciakij* laat reeds het Russische hôtel in Bujukdere tot zijne ontvangst in gereedheid brengen.

De onderhandelingen van ter bevrediging van Griekenland, welke tot nu toe door den heer *Stratford Canning* gevoerd zijn, blijven nog in den ouden stand. De reis-effendi geeft steeds een weigerend antwoord. Alleen gemeenschappelijke pogingen der Europesche Mogendheden geven hoop op eenen beteren uitslag, en daarom wordt de heer *van Bibeaupierre* door de Grieken zoo reikhalzend te gemoet gezien. Intusschen twijfelt men zeer of Keizer *Nicolaas* wel gezind zal zijn, voor de Grieken den vrede zijns Rijks op te offeren, daar de inwendige toestand van Griekenland geen geheim meer is. — Het verbeterings-stelsel maakt snelle vorderingen, en belooft meer en meer de bereiking van het voorgestelde doel. Alleen in Azie, waar het getal der ballingen en vlugtelingen zeer groot is, vindt men hier en daar sporen van tegenstand. In Aleppo moest de pacha de vlugt nemen, om de woede der janitsaren te ontgaan, en de firman van derzelver ontbinding was nog niet voltrokken. Een dergelijke tegenstand bedreigt de hoofdstad van digt bij, van de Aziatische zijde, alwaar het getal der ontevredenen dagelijks aangroeit. Intusschen zet de Sultan zijne plannen rusteloos voort, en de nu onlangs teruggekomen kapudan pacha, vereenigd met den groot-vizier, den reis-effendi en den kiaja-beij, ondersteunen hem met grooten nadruk. — Uit Griekenland weten wij geen nieuws van eenig aanbelang.

Mengelingen.

Oplossing van de LOGOGRIJPH, geplaatst in de Bredasche Courant van Zaturdag den 27 Januarij ll.

Die geen kruiwagen heeft
Zal nooit, zoo lang hij leeft,
Al mogt hij ook den *ring* van GIJGES bij zich dragen,
Door eigen *werk* behagen.
Ja, de *ark* zij het behoud van 't menschelijk geslacht,
Zijn *rug* moet steeds met lasten zijn bevracht; —
Hij slape dan slechts zacht op Zostera of *Wier*,
Zijn *kin* zij goed gedekt; — niets helpt hem toch een zier;
De *reuk*, waarin hij staat, zij op het hoogste te achten,
KRUIWAGEN is 't alleen die 't lot hem kan verzachten.

135ste Koninklijke Neder1 Loterij.

ZESDE KLASSE.

9de Lijst. Geene.

10de Lijst. No. 20325, een prijs van *f* 40,000, No. 5855, een prijs van *f* 1000.

11de Lijst. Geene.

12de Lijst. No. 14728, eee prijs van *f* 1000, No. 3131, eene premie van *f* 1250.

13de Lijst. Geene.

14de Lijst. No. 3168, 791, 24584, ieder een prijs van *f* 1000.

15de Lijat. Geene.

16de Lijst. No. 4951, 25752, ieder een prijs van *f* 1000, No. 18595, een prijs van *f* 5000.

17de Lijst. Geene.

18de Lijst. No. 31516, een prijs van *f* 1000.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,
van den 30 Januarij 1827.

	Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe	*f* 7	37
——— Rogge. (nieuwe)	6	29
——— Gerst. (zomer)	00	00
——— Boekweit (Nieuwe)	4	86
——— Haver	00	00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00	32
Grof ——— idem	00	16
Boter idem	00	65
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].	2	00
't ⅝ Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00	16
De 1 — — Grof. idem.	00	16
De 1 — — Boekweit	00	17
De 3 — — Roggen Brood.	00	29
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00	40
——— Kalfsvleesch	00	45
——— Schapenvleesch	00	45
——— Versch Varkenvleesch	00	35
——— Gerookt idem	00	75
Het 1000 Eiken Telhout	2	60
——— Doof Hout	1	80
De Kar Spaanders	3	40
——— Struiken	3	60
De 100 Mutsaard	2	50

30 in het last.

ADVERTENTIEN.

*** Het PLAATSELIJK BESTUUR van *Zundert* en *Wernhout*, zal, op Dingsdag den zesden Februarij 1827, ten elf ure des voormiddags, ten Raadhuize te *Zundert*, onder nadere goedkeuring van H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, in het openbaar AANBESTEDEN:

De levering van 64 Ellen LEDEREN- *en 32 Ellen* ZEILDOEKSCHE SLANGEN, *ten dienste der Kleine Brandspuit.*

De voorwaarden, waarna deze Aanbesteding geschiedt, kunnen dagelijks, ter Secretarie van gemelde Gemeente gelezen worden.

ZUNDERT den 1 Februarij 1827.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
DAM,
Ter Ordonnantie,
C. N. W. VAN MENS.

VERPACHTING VAN DEN WIND-GRAAN-MOLEN
Te Teteringen.

PIETER VAN GINNEKEN, Openbaar Notaris, residerende te Teteringen, als lasthebbende van zijne principalen, zal, op Maandag den 5 Maart 1827, des voormiddags om tien uren, ten Huize van CORNELIS VERDAESDONK, digt bij de Kerk aldaar, publiek voor zes jaren Verpachten:

Eene Schoone HOUTEN STANDAART WIND-GRAAN-MOLEN, staande te *Teteringen*, niet verre van *Breda*, digt bij *Ginneken* en *Dorst*; benevens eene schoone Huizinge, Kamers, Stal, Schuur en Bakhuis, mitsgaders twee schoone Hoven, voorzien van eene menigte beste Vruchtdragende Boomen in soorten, een Vischrijke Vijver daarin, benevens schoonen Dries en Zaailand, te zamen groot 1 Bunder, 93 Roeden en 74 Nederlandsche Ellen, of ruim 600 Roeden Oude Maat.

Ingaande den eersten Januarij 1828, en zullende expireren den laatsten December 1833.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van den Notaris voornoemd.

De ondergeteekende eigenaar geworden zijnde van het KOFFIJHUIS toebehoorende wijlen den heer *J. J. PEEBERGH* te BREDA, en deze affaire van, SOCIETEIT en KOFFIJHUIS blijvende continueren, beginnende met *Zondag den 11 Februarij* 1827, neemt door deze de vrijheid, zich in de voortdurende gunst en recommandatie van zijne geëerde *Stad-* en *Landgenooten* nederig aantebevelen.

BREDA, den 2 Februarij 1827.

L. OERS.

VOOR VASTGESTELDE PRIJZEN.

ARNAUD, Koopman in VERVIERSCHE LAKENS, heeft de eer, de Ingezetenen der Stad *Breda* te berigten, dat hij alhier is aangekomen, en uit de Fabrijken heeft medegebragt een UITMUNTEND ASSORTIMENT LAKENS, in alle kwaliteiten van *f* 2-50 tot 10 guldens de Elle. Alle deze LAKENS zijn gefabriceerd, sedert de WOLLE zoo aanmerkelijk in prijs is verminderd. Bovengemelde is uitgepakt bij de Logementhouder *JAN VAN DER VLIET*, in den OUDEN PRINS, blijvende tot den 10 April 1827.

OUDERS,

genegen zijnde, een JONGELING van de school komende, op een KANTOOR te plaatsen, tot het leeren *Boekhouden*; worden verzocht, zich daartoe aan te bieden bij den uitgever dezes, door wie hun de gelegenheid zal worden aangewezen. De vereischte bekwaamheden, bestaan alleen, in het *schrijven van een goede leesbare hand*, en de *eerste beginselen der Rekenkunde.*

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGÉRUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.